

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. lokakuuta 2022
(OR. en)

13697/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0342 (NLE)

TRANS 652
COWEB 121
ELARG 88
FIN 1135

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 538 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS liikenneyhteisön varainhoitosääntöjen tarkistamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 538 final.

Liite: COM(2022) 538 final

Bryssel 21.10.2022
COM(2022) 538 final

2022/0342 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liikenneyhteisön varainhoitosääntöjen tarkistamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä liikenneyhteisön perustamisesta tehdyllä sopimuksella, jäljempänä 'liikenneyhteisösopimus', perustetussa alueellisessa ohjauskomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee liikenneyhteisöön sovellettavien varainhoitosääntöjen ja -menettelyjen tarkistamista.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1 Sopimus liikenneyhteisön perustamisesta

Albanian tasavalta, Bosnia ja Hertsegovina, Pohjois-Makedonian tasavalta, Kosovo*, jäljempänä 'Kosovo', Montenegro ja Serbian tasavalta olivat ratifioineet liikenneyhteisösopimuksen 1. toukokuuta 2019. Euroopan unioni on liikenneyhteisösopimuksen osapuoli, ja se hyväksyi 4. maaliskuuta 2019 neuvoston päätöksen liikenneyhteisösopimuksen tekemisestä¹. Sopimus tuli voimaan 1. toukokuuta 2019.

2.2 Alueellinen ohjauskomitea

Alueellinen ohjauskomitea on perustettu liikenneyhteisösopimuksen 24 artiklalla. Se vastaa liikenneyhteisösopimuksen hallinnoinnista ja varmistaa sopimuksen asianmukaisen täytäntöönpanon. Tätä varten se antaa suosituksia ja tekee päätöksiä liikenneyhteisösopimuksessa määrätyissä asioissa. Alueellinen ohjauskomitea muun muassa

- a) valmistelee ministerineuvoston työn,
- b) päättää teknisten komiteoiden perustamisesta,
- c) antaa suosituksia ja tekee päätöksiä liikenneyhteisösopimuksen mukaisesti,
- d) ryhtyy uusien EU:n säädösten osalta tarvittaviin toimiin erityisesti tarkistamalla liikenneyhteisösopimuksen liitettä I,
- e) nimittää ministerineuvostoa kuultuaan pysyvän sihteeristön johtajan,
- f) voi nimittää yhden tai useamman pysyvän sihteeristön varajohtajan,
- g) vahvistaa pysyvän sihteeristön säännöt,
- h) voi asiasta päätöksen tekemällä tarkistaa talousarvion rahoitusosuuksien tasoa,

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999) ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

¹ Neuvoston päätös (EU) 2019/392, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2019, liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 71, 13.3.2019, s. 1–4).

- i) hyväksyy liikenneyhteisösopimuksen vuotuisen talousarvion,
- j) hyväksyy päätöksen, jolla määritetään tarkemmin menettely talousarvion toteuttamiseksi, tilinpäätöksen esittämiseksi sekä tilintarkastusten ja muiden tarkastusten tekemiseksi,
- k) tekee päätökset kiistoista, jotka sopimuspuolet ovat tuoneet ratkaistaviksi,
- l) hyväksyy yleiset periaatteet oikeudesta tutustua liikenneyhteisösopimuksella tai sen nojalla perustettujen elinten hallussaan pitämiin asiakirjoihin,
- m) hyväksyy kattavan verkon toteuttamisesta ministerineuvostolle esittävät vuosikertomukset,
- n) tiettyjen unionin säädösten osalta vahvistaa aikarajat ja tavat, joiden mukaisesti kaakkoiseurooppalaisten osapuolten on saatettava kyseiset säädökset osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Alueellinen ohjauskomitea muodostuu kunkin sopimuspuolen yhdestä edustajasta ja yhdestä varaedustajasta. Kaikki EU:n jäsenvaltiot voivat osallistua tarkkailijoina. Alueellinen ohjauskomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.

2.3 Alueellisen ohjauskomitean suunniteltu säädös

Ehdotus neuvoston päätökseksi liittyä liikenneyhteisöön sovellettavien varainhoitosääntöjen ja tarkastusmenettelyjen tarkistamista koskevan alueellisen ohjauskomitean päätöksen hyväksymiseen. Liikenneyhteisöön sovellettavat nykyiset varainhoitosäännöt ja tarkastusmenettelyt on hyväksytty vuonna 2020. Suunniteltu päätös sitoo osapuolia oikeudellisesti liikenneyhteistyösopimuksen 25 artiklan 1 kohdan nojalla.

Talousarvio- ja varainhoitosäännöt

Maksuosuudet liikenneyhteisön talousarvioon vahvistetaan liikenneyhteisösopimuksen liitteessä V. Unionin osuus on 80 prosenttia talousarviosta, ja loput 20 prosenttia saadaan Länsi-Balkanin osapuolten varoista.

Sisäisten varainhoitosääntöjen tarkistamisella puututaan eräisiin pysyvän sihteeristön toimintaan vaikuttaviin rajoitteisiin. Muutokset koskevat menositoumusten siirtämistä kuluvalta varainhoitovuodelta seuraavalle, käyttämättömien talousarvion maksuosuuksien palauttamismahdollisuutta, budjettivarojen uudelleen kohdentamista sekä periaatteiden ja yksinkertaistettujen menettelyjen käyttöönottoa sellaisia sopimuksia varten, joiden arvo jää alle direktiivin 2014/24/EU mukaisen kynnysarvon.

Varainhoitoa koskevien sääntöjen tarkistamisen johdosta pysyvän sihteeristön johtaja voi puuttua rajoitteisiin, joita nyt kahden toimintavuoden aikana on havaittu, sekä toteuttaa liikenneyhteisön talousarviota liikenneyhteisösopimuksen 36 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tämän päätösten hyväksyminen alueellisessa ohjauskomiteassa on tarpeen liikenneyhteisösopimuksen täytäntöönpanon ja pysyvän sihteeristön täyden

rahoitusautonomian kannalta. Koska unioni on liikenneyhteisösopimuksen osapuoli, on tarpeen vahvistaa unionin kanta asiaan.

Tässä yhteydessä muistutetaan, että liikenneyhteisösopimus on yksi tekijä, jolla voidaan vahvistaa alueellista yhteistyötä Länsi-Balkanin alueen kanssa, kuten selitetään tarkemmin komission ehdotuksessa neuvoston päätökseksi liikenneyhteisösopimuksen allekirjoittamisesta [COM(2017)324 final, väliotsikko ”Yleinen tausta”].

4. OIKEUSPERUSTA

4.1 Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1 Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään neuvoston päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”².

4.1.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Alueellinen ohjauskomitea on sopimuksella (liikenneyhteisösopimus) perustettu elin.

Säädökset, jotka alueellisen ohjauskomitean olisi annettava, ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Alueellisella ohjauskomitealla on valtuudet vahvistaa liikenneyhteisösopimuksen 30 artiklan mukaisesti pysyvän sihteeristön säännöt ja nimittää johtaja sekä yksi tai useampi apulaisjohtaja. Lisäksi alueellisen ohjauskomitean tehtävänä on liikenneyhteisösopimuksen 35 artiklan nojalla hyväksyä talousarvio ja siihen liittyvät varainhoitosäännöt. Nämä säännöt sisältävät luonteensa vuoksi, ja koska alueellista ohjauskomiteaa sääntelee kansainvälinen oikeus, osia, jotka vaikuttavat liikenneyhteisösopimuksen osapuolten oikeudelliseen asemaan ja näin ollen myös unionin oikeudelliseen asemaan. Tästä syystä niillä on katsottava olevan oikeusvaikutuksia.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta liikenneyhteisösopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

² Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2 Aineellinen oikeusperusta

4.2.1 Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Kun suunnitellulla säädöksellä on samanaikaisesti useita tavoitteita tai kun siihen sisältyy useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista yksikään ei ole toisiin nähden liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellisessa oikeusperustassa on poikkeuksellisesti mainittava kaikki asianmukaiset oikeusperustat.

4.2.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellut säädökset ovat tarpeen liikenneyhteisösopimuksen asianmukaisen toiminnan kannalta. Liikenneyhteisösopimuksen tavoitteet ja tekijät liittyvät maantie-, rautatie- ja sisävesiliikenteeseen, jotka kuuluvat SEUT-sopimuksen 91 artiklan soveltamisalaan, sekä meriliikenteeseen, joka kuuluu SEUT-sopimuksen 100 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan. Suunniteltu säädös koskee horisontaalisen luonteensa vuoksi kaikkia näitä tekijöitä.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana ovat seuraavat määräykset: SEUT-sopimuksen 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta.

4.3 Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 91 artikla ja 100 artiklan 2 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liikenneyhteisön varainhoitosääntöjen tarkistamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan ja 100 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni allekirjoitti sopimuksen liikenneyhteisön perustamisesta, jäljempänä 'liikenneyhteisösopimus', neuvoston päätöksen (EU) 2017/1937³ mukaisesti.
- (2) Sopimus liikenneyhteisön perustamisesta hyväksyttiin Euroopan unionin puolesta 4 päivänä maaliskuuta 2019⁴, ja se tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2019.
- (3) Alueellinen ohjauskomitea on perustettu liikenneyhteisösopimuksella liikenneyhteisösopimuksen hallinnointia ja asianmukaista täytäntöönpanoa varten. Liikenneyhteisösopimuksen mukaan alueellinen ohjauskomitea hyväksyy säännöt talousarvion toteuttamisesta, tilinpäätöksen esittämisestä ja tilintarkastuksesta.
- (4) Alueellinen ohjauskomitea tekee lähiaikoina päätökset liikenneyhteisöön sovellettavien varainhoitosääntöjen ja tarkastusmenettelyjen tarkistamisesta.
- (5) On aiheellista määrittää kanta, joka otetaan unionin puolesta alueellisessa ohjauskomiteassa, koska tällaiset päätökset ovat tarpeen liikenneyhteisön pysyvän sihteeristön moitteettoman toiminnan kannalta ja sitovat unionia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unionin puolesta liikenneyhteisön alueellisessa ohjauskomiteassa otettava kanta liikenneyhteisöön sovellettavien varainhoitosääntöjen tarkistamiseen perustuu tämän päätöksen liitteenä olevaan alueellisen ohjauskomitean päätösluonnokseen.

³ Neuvoston päätös (EU) 2017/1937, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2017, liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 278, 27.10.2017, s. 1).

⁴ Neuvoston päätös (EU) 2019/392, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2019, liikenneyhteisön perustamista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (EUVL L 71, 13.3.2019, s. 1–4).

Unionin edustajat alueellisessa ohjauskomiteassa voivat sopia päätösluonnokseen tehtävistä vähäisistä muutoksista ilman uutta neuvoston päätöstä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*